

Sancılı Çiçek

2010'lu yıllar... Osmaniyedeyim. Üniversiteye hazırlananlara edebiyat anlatıyorum. Son zamanlarda her boşlukta Töre Mobilyada yani Sıtkı Keskin Hoca'mdayım. 1975'ten beri ülkücülerin, idealistlerin ocağı, otağı, sığınağı, kültür sofrası... Külhanı, gülhanı...

Her külhanın bir de külhanbeyi olurmuş ya eskiden; sahipsiz, düşküne sahip çıkan, edep erkân ve zanaat öğretene. Sıtkı Hoca da işte o son külhanbeylerinden 77-78-79-80 yıllarında 12 Eylül Darbesi'ne doğru hızla gidilen kaos ortamında "liseli bir adanmış" olduğum yıllarda elini öptüğüm, yoluna gittiğim insan. "Bir insanı sevmekle başlar her şey." diyor ya Sait Faik tam da öyle oluyor. Sıtkı Hoca, Salih Sefa Yazar Hoca, Mehmet Aşar Hoca ve onların çevresindekilerle sevmişim Osmaniyeyi, ülkeyi, ülküyü.

Kaçıncı ameliyat? Mihnet çok, şikâyet yok. Bacağın birini önce diz altından sonra diz üstünden kaybediyor ama kaybetmiyor dava adamlığını yine de "vefa" arıyor, emeklerin sonuç verdiğini görmek istiyor. Aile üyelerinin engelleme çabaları, onu durduramıyor. Ocakbaşı Sohbetleri'ni Mehmet Çetinkaya ile birlikte yönetiyor. Sorun çözücü... Yolbaşçı... Söze, sohbete ve işe yarıyor olmaya yani hayata bağlanacak nokta bulmaya ihtiyacı var. Öyle ya yalnızca nefes alıyor olmak değildir yaşamak. Henüz ebedi sefere iki yıl var. Zamanının darlığını biliyor. "Acelem var!" diyor Bahattin Karakoç'u hatırlatan nidayla. Az zamanda çok yaşamak istiyor. Eşi Süheyla Hanım, emir telakki edeceğimiz bir ricada bulunuyor: Mehmet, uğrayın; yalnız bırakmayın Hoca'yı. Sizlerden ve dava arkadaşlarından güç alıyor.

İki yıl boyunca onu ziyareti hayatımın mutadı hâline getiriyorum. Her uğradığımda o gönül kırğını, o insan yorgunu, o kanser vurgunu insan; gençleşiyor, dinçleşiyor, çoşuyor, konuşuyor, konuşuyor... Onun yüreğini kasten kaşıyorum, bildiklerini anlatsın istiyorum.

*Mevla çekirdeğe orman gizlemiş
Tahıl tanesine harman gizlemiş
Yılanın zehrine derman gizlemiş
Sabır eyle, şükür eyle, dua et*

Bu dizelerini okuyarak Ozan'ın selamlıyorum bir gün onu.

"Oku çocuk, okuu! İlaçtan iyi geliyor bunlar bana." diyor. O da açıyor bohçasını. Kitaplarını, yazılarını, şiirlerini okuduğumuz efsane şahsiyetlerden söz edi-

yor: Dündar Taşer, Galip Erdem, Erol Güngör, Dilaver Cebeci... Töre dergisi, Emine Işınsoy, İskender Öksüz, Yavuz Bülent Bakiler, İbrahim Metin, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu, Necmettin Hacıeminoğlu, Yetik Ozan ve daha niceleri... Her gün birinde derinleşiyoruz.

Töre'nin törenine, şölenine buyur ediyor beni. Bizim 12 Eylül'e uzanan kavga günlerimizin on yıl, yirmi yıl öncesini anlatıyor. Parçalar bütünleşiyor. İlk şehitlerden söz ediyor: Ruhi Kılıçkiran, Yusuf İmamoglu, Dursun Önkuzu... "Biz başlatmadık kavgayı Mehmet, biz memlekete hizmet derdindeydik, biz kültür, kalkınma derdindeydik; belki kavga ettiklerimiz de öyle olduklarını düşünüyorlardı." diyor. Oynanan oyunlardan, işgal edilen üniversitelerden, kurtarılmış bölgelerden, cezaevinden, işkenceden, hücrelerden söz ediyor.

*Harman olur bir taneden
Bina çıkar viraneden
İnan deve bir iğneden
Geçer Rahmani Rahmani*

*Tenler ölür, ruh dirilir
Varlık, varlığa verilir
Bir ak bohçaya sarılır
Göçer Rahmani Rahmani*

Bu dörtlükleri okuyorum bir gün ona. Soruyor: "Kimin bu?" Suçüstü yakalanıyorum. "Benim sayılır Hoca'm." diyorum. "Beklee!" diyor. "Oğlum Bahadır, ara bakalım İbrahim Metin Bey'i." diyor. Kısaca konuşuyorlar ve "Bu çocuğa sen söyle; yazsın, yazdıklarını Töre'de de yayımlayın." diyor. Telefonu bana uzatıyor Kasım 2020'de kaybettiğimiz, merhum İbrahim Ağabey'in o zarif, o duygulu sesi ile yeniden su yürüyor kuruyan topraklara. Uzun zaman sonra kalemimle barışıyorum ve tekrar yazmaya başlıyorum. "Çiçekler Büyür" düşüyor aklıma. Bütün oluyorum ve fark ediyorum gerçeği: Biz sırasında oturmadığımız okulların; sınıfında bulunmadığımız öğretmenlerin talebesiyiz. Dilaver Cebeci'nin bu sözü tam da bizi anlatıyor. Yani ozanların, yazarların, çizenlerin, okuyanların, okutanların ve okuduklarımızın talebesiyiz.

Işınsoy Ablayı yeniden okuyorum. "Çiçekler Büyür"ü okuyup esir Türklerin acısını yaşıyorum. Bir davaya kendimizi neden adadığımızı idrak ediyorum. Yağmur Tunalı Bey'in Galip Erdem'den aktar-

diği tabirle “vız noktası”nı buluyorum. Onun 68-80 arasını yani bizim kuşağı anlattığı “Kavga Günleri”ni okuyorum, adanmışlığımın köklerine kadar uzanıyorum. Erzurumlu Metin’i, Yozgatlı Mustafâ’yı, Malatyalı Necdeti’i, Kayserili Ahmet’i, Erzincanlı Cem’i ve Osmaniyeli Mehmet’i yani 80 öncesinin liseli adanmışlarını edebiyat öğretmenliğine ve Erzurum’a çeken manyetik alanı keşfediyorum. Kaya Bilgegil’i, Orhan Okay’ı, Sakaoğullarını... Beslendiğimiz bütün kökleri şükranla anıyorum.

Sonra “Sancı”yı okuyorum Abla!

Dursun Önkuzu’yla beraber üç gün işkence görüyorum. Pompayla ciğerimi patlatıyorlar.

Onu 3. kattan attıklarında ruhum ayrı, bedenim ayrı düşüyor toprağa! Üç gün ağlıyorum.

Gönlümde zahmet, gözümde rahmet... Öfke... Kin...Kavga meydanlarına iten daha nice duygu... Kendime kazı... Kendimi arama, kendimi anlama...

Sınav sorusu yaparlar diye eserlerini bir öykü içinde şifreleyerek verdiğimi hatırlıyorum. Üzülüyorum. Bu ezberci sisteme kızıyorum. Seni yeniden okurken “fikir ile estetik”i ne de güzel harmanladığımı görüyorum. Sütümüzü mayalayan, çiçeklerimize can suyu olan ve bize savaş meydanlarından ganimet toplamayı yasaklayan şahsiyet mimarlarının hepsinin ruhlarının ellerinden öpüyorum. Ve ellerim dua dua karıncalanıyor 5 Mayıs 2021 sabahı.

Anılarda yaşamaya, göz göz yaşarmaya ve çiçek çiçek yeşermeye başlıyorum.

“Umarsız kaldım yine, anılarımla donanıyorum.” diyen Emine Abla, Işınsu Abla, Zorlutuna Abla, Öksüz Abla! Seni okumak, millî ve manevi değerleri anlamak demektir. Ne yazık ki biz sadece üniversite sınavında puan getirisi olarak ezberledik ve ezberlettik. Vah bize, vahlar bize!

Belki yine sorarlar sınavda seni. Aman çocuklar eserlerinin adını ezberlemedikleri için soru kaçırmasınlar! Sonra küserler sana. Kızarlar bana.

Çocuklar, haydi bakalım sizin için şifreliyorum aman iyi ezberleyin soru kaçmasın:

Bir Milyon İğne’ye dönen Sancı gibi saplandın yüreğime. Söküp attın *Bukağı*’yı kafamızdan. Bize *Töre’yi* sen anlattın. *Bir Gece Yıldızlarla* konuşturdun bizi, aydınlandı *Küçük Dünya*’mız. Yunusça söyledim: *Bir Ben Vardır Bende Benden İçeri*. Keşfettim Dedem Korkut’un *Ak Topraklar* dediği yurdun insanlarını *Bir Aile’ye* dönüştüren mayayı. Töresini yitiren yurdunu satar, dedin. Öyle oldu Abla. İlini, töresini bozan *Bir Yürek Satıldı* mezatlarda, işportalarda. *Canbaz* çok ucuza kapattı onu. İlsiz, töresiz, yüreksiz kalan *Havva* kızları, *Tutsak* oldu. “Hatun olacak kızların cariye, bey olacak erkek evlatların köle oldu.” *Ak Topraklar*, *Azap Toprakları*’na, göller,

çöle döndü; *Atlı Karıncalar* kapladı toprağı; çürüdü, kurudu çiçekler.

*Ektiğin tohumlar bir türlü bitmez
Müşkülü yenmeye bir ömür yetmez
Kuş olsan uçsan da gene kâr etmez
Arasan konacak dal bulamazsın*

Tam da Serdengeçti’nin bu ağıdıyla ağlaşırken herkes sen pes etmedin. Toprağı işlemeye, toprağa tohum ekmeye devam ettin. “Hayatımızı niçin yaşıyoruz; madde ne, mana ne, ülkü ne, ne yapmalıyız?” sorularıyla sarstın bizleri. Titredik, dönmeye çalıştık kendimize.

Dedin ki *Nisan Yağmurları* yağar ve *Çiçekler Büyür*. Amma büyümüyordu çiçekler; Zorlu Tuna uzaklarda çağlıyordu, ellerin elinde ağlıyordu. Ama sen bize umut oldun, ışık oldun, ışın oldun, su oldun. Bilgi ve bilinç oldun. Yunus, Hacı Bektaş, Hacı Bayram, Niyazi Mısri oldun.

Ektiğin tohumlar çatlayacak ve yeşerecek Abla! Sen ölümsüzlüğün kollarında mesut uyu. *Azap Toprakları*, *Kaf Dağı*’nın ardında değil artık. Yetiştirdiğin *o Adsız Kahramanlar*; seni, ülkünü, eserlerini yaşatacak Abla; kuşatacak bu *Küçük Dünya*’yı “Bedenler, beyinler ve sevdalar; bu toprağa gübre olabilir ve her yıl çiçekler yeniden büyür.” demiştin ya... Her yıl *Nisan Yağmurları*’yla yeniden büyürken çiçekler, seni hatırlayacağız.

Allah, seni korktuklarından emin, umduklarına nail eylesin. Okuyanın, anlayanın anlatanın bol olsun. Sonsuza dek onlarla yaşa. Nurlar, çiçekler içinde yat. Allah rahmet eylesin. O rahmet eylerse işte o zaman *Çiçekler Büyür*. Varsa hakkımız helal olsun! Sen de bize helal et hakkını!

*Kalemimi yüreğine daldırdın
Ülkü, ahlak, töre ile doldurdun
Sancı sancı şehitleri bildirdin
Hakkını helal et Emine Abla*

*Yol gösterdin yanlış yollar seçene
Yüz vermedin dönüp dönüp kaçana
Kafa tuttun Türkê kefen biçene
Hakkını helal et Emine Abla*

*Sanat ipliğiyle insan dokudun
Bülbül oldun dalımızda şakıdım
Harfi, şekli geçip özü okudun
Hakkını helal et Emine abla*

